

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 22/17
Luksemburg, 7 marca 2017 r.

Wyrok w sprawie C-390/15
Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

Zasada równego traktowania nie sprzeciwia się temu, aby książki, dzienniki i periodyki cyfrowe dostarczane drogą elektroniczną były wyłączone ze stosowania obniżonej stawki VAT

Dyrektywa VAT jest w tym zakresie ważna

Na podstawie dyrektywy VAT¹ państwa członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę VAT² do publikacji drukowanych takich jak książki, dzienniki i periodyki³. Publikacje cyfrowe muszą natomiast podlegać podstawowej stawce VAT, z wyjątkiem książek cyfrowych dostarczanych na nośniku fizycznym (jak na przykład CD-ROM)⁴.

Polski Trybunał Konstytucyjny, do którego zwrócił się z wnioskiem Rzecznik Praw Obywatelskich⁵, ma wątpliwości w przedmiocie ważności tego zróżnicowanego opodatkowania. Zwrócił się on do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, z jednej strony, czy jest ono zgodne z zasadą równego traktowania, a z drugiej strony, czy Parlament Europejski był wystarczająco zaangażowany w procesie ustawodawczym⁶.

W dzisiejszym wyroku Trybunał stwierdził najpierw, że w zakresie, w jakim dyrektywa VAT skutkuje wyłączeniem stosowania obniżonej stawki VAT do dostawy książek cyfrowych drogą elektroniczną, podczas gdy takie stosowanie jest dopuszczalne dla dostawy książek cyfrowych na wszystkich nośnikach fizycznych, przepisy tej dyrektywy należy uważać za ustanawiające odmienne traktowanie dwóch podobnych sytuacji w świetle zamierzonego przez prawodawcę Unii celu wspierania czytelnictwa, jeżeli prawodawca ten dopuścił stosowanie obniżonej stawki VAT w odniesieniu do niektórych rodzajów książek.

Następnie Trybunał przeprowadził analizę, czy różnica ta jest uzasadniona. Przypomnił on, że odmienne traktowanie jest uzasadnione, jeżeli pozostaje w związku z dopuszczalnym prawnie celem realizowanym przez przepis skutkujący ustanowieniem takiej różnicy oraz gdy różnica ta jest proporcjonalna do tego celu. Przy przyjmowaniu przepisu o charakterze podatkowym prawodawca Unii powinien zatem dokonywać wyborów o charakterze politycznym, ekonomicznym i społecznym oraz wyważać rozbieżne interesy lub dokonywać złożonych ocen. W konsekwencji należy mu przyznać w tych ramach szeroki zakres uznania, tak aby sądowa kontrola poszanowania takich przesłanek ograniczała się do kontroli oczywistego błędu. W tym kontekście Trybunał zauważył, że wyłączenie stosowania obniżonej stawki VAT do dostawy książek cyfrowych drogą elektroniczną jest konsekwencją szczególnego systemu VAT mającego zastosowanie do handlu elektronicznego. Mając bowiem na względzie ciągły rozwój, jakiemu podlegają usługi elektroniczne

¹ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, S. 1), w brzmieniu nadanym dyrektywą Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek obniżonych podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2009, L 116, s. 18).

² Lub też dwie obniżone stawki VAT.

³ Chyba, że materiały te w całości lub w przeważającej mierze służą celom reklamowym.

⁴ W tym przypadku można stosować obniżoną stawkę VAT do książek cyfrowych. Jeżeli natomiast te książki cyfrowe są dostarczane poprzez pobranie z Internetu lub streaming, obowiązuje podstawowa stawka podatku. W odniesieniu do dzienników i periodyków cyfrowych obowiązuje zawsze podstawowa stawka VAT, niezależnie od formy ich dostarczenia.

⁵ Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją polskich przepisów dotyczących obniżonej stawki VAT na publikacje.

⁶ W istocie brzmienie pkt 6 załącznika III do zmienionej dyrektywy 2006/112 różni się od tekstu zawartego w projekcie dyrektywy, na podstawie którego dokonano konsultacji z Parlamentem.

w całości, uznał on za niezbędne poddanie ich jasnym, prostym i jednolitym regułom, aby stawka VAT mająca zastosowanie do tych usług mogła zostać określona w sposób pewny, a także aby ułatwić zarządzanie tym podatkiem przez podatników i krajowe organy podatkowe. Wyłączając bowiem stosowanie obniżonej stawki VAT do usług świadczonych drogą elektroniczną, prawodawca Unii eliminuje konieczność analizy przez podatników i krajowe organy podatkowe każdego rodzaju tych usług, czy należy on jednak do jednej z kategorii usług mogących podlegać takiej stawce na mocy dyrektywy VAT. W konsekwencji taki przepis należy uważać za przydatny do realizacji celu, jakiemu służy szczególnie system VAT mający zastosowanie do handlu elektronicznego. Ponadto uznanie, że państwa członkowskie dysponują możliwością stosowania obniżonej stawki VAT do dostawy książek cyfrowych drogą elektroniczną, tak jak jest to dopuszczalne dla dostawy takich książek na wszystkich nośnikach fizycznych, zagrażałoby spójności całości środka zamierzonego przez prawodawcę Unii, polegającego na wyłączeniu wszystkich usług elektronicznych z możliwości stosowania obniżonej stawki VAT.

W odniesieniu do obowiązku konsultacji z Parlamentem Europejskim w toku procedury prawodawczej, Trybunał podkreślił, iż obowiązek ten oznacza, że ponowne konsultacje z Parlamentem są konieczne, jeżeli tekst ostatecznie przyjęty jako całość różni się w swej istocie od tekstu, który konsultowano już z Parlamentem, chyba że zmiany zgodne są zasadniczo z życzeniami samego Parlamentu. Trybunał zbadał następnie, czy konieczna była ponowna konsultacja z Parlamentem w odniesieniu do przepisu dyrektywy ograniczającego stosowanie obniżonej stawki VAT jedynie do dostawy książek na nośniku fizycznym⁷. Trybunał stwierdził w tym względzie, że ostateczny tekst danego przepisu jest jedynie redakcyjnym uproszczeniem tekstu zawartego w projekcie dyrektywy, którego istota została w pełni zachowana. Rada nie była więc zobowiązana do ponownej konsultacji z Parlamentem. Trybunał wywnioskował z tego, że ów przepis dyrektywy nie jest nieważny.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁷ W istocie pkt 6 załącznika III do zmienionej dyrektywy 2006/112 przewiduje stosowanie takiej stawki do „dostarczani[a] książek na wszystkich nośnikach fizycznych, również w formie wypożyczeń w bibliotekach (łącznie z broszurami, ulotkami i podobnymi materiałami drukowanymi, albumami, książeczkami obrazkowymi, do rysowania lub kolorowania dla dzieci, nutami drukowanymi lub w postaci rękopisu, mapami, mapami hydrograficznymi lub podobnymi), dzienników i periodyków, z wyłączeniem materiałów, które w całości lub w przeważającej mierze służą celom reklamowym”. Natomiast projekt dyrektywy odnosił się do „dostarczani[a] książek, również w formie wypożyczeń w bibliotekach (łącznie z broszurami, ulotkami i podobnymi materiałami drukowanymi, albumami, książeczkami obrazkowymi, do rysowania lub kolorowania dla dzieci, nutami drukowanymi lub w postaci rękopisu, mapami, mapami hydrograficznymi lub podobnymi), jak również książek audio, płyt CD, CD-ROM-ów lub jakichkolwiek podobnych nośników fizycznych, które powtarzają głównie te same informacje, jakie zawarte są w książkach drukowanych, dzienników i periodyków, z wyłączeniem materiałów, które w całości lub w przeważającej mierze służą celom reklamowym”.